

ИНФОРМАЦИЯ

Относно: Програма BG09 „Фонд за стипендии на Европейското икономическо пространство“ по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство

С подписването на Меморандума за разбирателство относно изпълнението на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство между Република България и Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия за периода 2009-2014 г., **Министерството на образованието и науката е определено за Програмен оператор по Програмна област „Фонд за стипендии на ЕИП“ за новия програмен период 2009-2014 г.**

ПЕРИОД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА: от 2013 г. до 2016 г.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

ОСНОВНА ЦЕЛ: Засилване на сътрудничеството между България и страните от ЕИП ЕАСТ (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн) в областта на висшето образование и научните изследвания чрез предоставяне на финансиране за изпълнението на проекти, насочени към развитието и задълбочаването на сътрудничеството между български висши училища и техни партньори от страните-донори и чрез отпускане на стипендии за студенти, докторанти, преподаватели, изследователи и административни служители от български висши училища и научни организации, с цел обучение, изнасяне на лекции, обмяна на опит, провеждане на изследвания в страните от ЕИП. Дейностите в рамките на програмата са отворени за всички области на висшето образование и всички научни направления.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

- Повишаване на мобилността на студенти и на персонала в системата на висшето образование между България и страните-донори;
- Засилване на сътрудничеството между висшите училища от България и от страните-донори за разработване на съвместни учебни програми и учебни модули;
- повишаване нивото на компетентностите на българските преподаватели, изследователи и административен персонал във висшето образование и науката;

- Повишаване на качеството и приложимостта на предлаганите от български висши училища образователни програми;

ОБЩ БЮДЖЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА: 1 764 705 евро. Финансирането, получено от Финансовия механизъм на ЕИП е в размер общо на 1 500 000 евро, а националното съфинансиране е 264 705 евро.

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

В програмата са включени три мерки, по които бенефициентите от българските висши училища и научни организации ще могат да кандидатстват за финансиране. Обявяването им ще бъде чрез отворени покани за набиране на проектни предложения. Мерките и бюджетите за всяка от тях са следните:

- **Мярка „Подготвителни визити“**

Мярката е насочена към стимулиране на сътрудничеството между висши училища от България и страните-донори с цел бъдеща съвместна работа по проекти по другите две мерки. По нея е предвидено обявяване през 2013 г. на една покана за набиране на проектни предложения, която да бъде за постоянно публикувана на страницата на МОН до юни 2015 г., а подборът на кандидати да се осъществява на всеки 6 месеца. Размерът на безвъзмездната помощ е 4000 евро за визита. Общият бюджет за изпълнение на мярката е 65 000 евро.

- **Мярка „Проекти за мобилност във висшето образование и науката“**

Мярката се състои от два компонента за индивидуална мобилност – „Мобилност на студенти“, която включва мобилност на докторанти и специализанти и „Мобилност на преподаватели, изследователи и административен персонал от висшите училища и научните организации в Република България“.

Предвидени са по две покани за набиране на кандидати годишно. Продължителността на периода на мобилност по компонент **“Студентска мобилност”** може да бъде от един до четири месеца в рамките на една академична година, при размер на гранта 1200 евро за 1 месец. Средната продължителност на престоя е един семестър. Индивидуалните грантове покриват пътни разноски до 500 евро, квартирни, дневни разноски за съответния престой, както и медицинска застраховка за пътуването. Минималният размер на индивидуалните грантове по този компонент е съответно 1700 евро, а максималният – 5300 евро. Периодът на

мобилност по компонент **“Мобилност на преподаватели, изследователи и административен персонал”** може да бъде от една до три седмици, при размер на индивидуалните грантове съответно от 1700 евро за първата седмица и по 400 евро за всяка от следващите седмици. Максималният размер на гранта, който се предоставя е 2500 евро. Индивидуалните грантове покриват, пътни, квартирните, дневни разноски и медицинска застраховка при пътуване. При необходимост такса в размер до 600 евро за участие на бенефициента в семинари, конференции и други публични събития, свързани с постигане на целите на мобилността, може да бъде покрита след представяне на документ за удостоверяване на разхода а за мобилност на преподаватели, изследователи и административен персонал – от 1700 евро до 2500 евро, за период съответно от една до три седмици. Общият бюджет за изпълнение на мярката е 734 500 евро.

- **Мярка „Проекти за междуинституционално сътрудничество“**

Мярката е предназначена за български висши училища и научни организации, които могат да кандидатстват с проекти¹ в партньорство със сходни институции от страните-донори. По мярката са предвидени две покани за набиране на проектни предложения – една през есента на 2013 г. и една през 2014 г. Размерът на безвъзмездната помощ е от 50 000 евро до 250 000 евро на проект, при 10 % институционално съфинансиране. Общият бюджет за изпълнение на мярката е 750 000 евро.

Подкрепа за социално-икономическото включване на населението от ромски произход чрез програма BG09:

И по трите мерки на програмата е предвидено порграма BG09 да допринесе за социално-икономическото включване на населението от ромски произход. Предвид спецификата на програмата, приносът ѝ за постигането на тази цел ще бъде индиректен, а именно чрез предоставяне на възможност висшите училища и научни организации, които обучават студенти и докторанти в областта на педагогиката, предлагат курсове за продължаващо обучение на учители и извършват научни изследвания в областта на приобщаващото образование, вкл. обучението на деца и ученици със специални образователни потребности, образователната интеграцията на ученици от други етно-културни групи и на групи в

---

¹ Междуинституционалните проекти могат да бъдат насочени към разработване на съвместни учебни модули и учебни програми, съвместни научно-изследователски проекти, разработване на нови методи на преподаване, вкл. с използване на ИКТ, проекти за сътрудничество между висши училища и предприятия, организиране на летни училища и др.

неравностойно положение в образователната система, вкл. от ромски произход, достъпа до образование, педагогически методи и подходи за задържане на децата и учениците в училище, намаляване на преждевременното напускане на училище и др. Проекти с такава насоченост ще получават допълнителен брой точки в процеса на оценяване.

НАМИРАНЕ НА ПРИЕМАЩА ИНСТИТУЦИЯ

Съответните институции и организации в страните от ЕИП ЕАСТ имат готовност за оказване на съдействие и подпомагане осъществяването на дейностите, изпълнявани в рамките на Програма BG09 „Фонд за стипендии на ЕИП”.

Норвегия:

Норвежкият център за международно сътрудничество в образование (SIU) е основен програмен партньор на Програмния оператор от страна на Норвегия. SIU е основната контактна точка за сътрудничество с норвежки институции и организации в областите на образованието и обучението. SIU изпълнява функциите на национална агенция по Програмата за учене през целия живот (LLP) и по програмите „Еразмус Мундус” и „E-Learning”.

В Норвегия има 71 висши училища, от които 8 университета, 6 специализирани университета, 24 университетски колежа, 2 национални института по изкуствата, 29 частни институции за висше образование и 2 университетски центъра. В страната има също известен брой изследователски институти и центрове.

Търсенето на партньори чрез Норвежкия център за международно сътрудничество в образованието става чрез информационни и комуникационни канали, които включват изпращане на писма до всички норвежки висши училища, издаване на специализирани брошури и вестници, организиране на информационни събития, конференции, публикации в пресата, база данни с контакти; скрийнинг и търсене на партньори, изпращане на предупредителни информационни съобщения по повод предстоящо публикуване на покани. Заявките се обслужват със съответните приоритет и качество.

Когато институциите от страните-бенефициенти желаят да се свържат с програмните партньори от страните-донори по ел. поща, е особено важно да предоставят цялата необходима информация (кои са, област на работа/обучение, в коя област желаят да им бъде мобилността и др.). Имейлите трябва да са кратки. Като най-добра практика на комуникация се отчита ползването на базата с данни база за институции от държавите-бенефициенти и от

Норвегия, в която всички търсещи партньори институции могат да се регистрират. Области на специфичен интерес са педагогическите науки и защитата на околната среда.

SIU организира информационни семинари, когато има няколко отворени покани в държавите-бенефициенти. Центърът организира и интернет-базирани семинари (вебинари), достъпът до които става чрез специален линк.

В областта на научните изследвания основна контактна точка е Съветът за научни изследвания на Норвегия (The Research Council of Norway).

Заинтересованите страни могат да се обърнат към тези две институции за съдействие и подкрепа при започването и/или провеждането на дейности в рамките на Програма BG09 „Фонд за стипендии на Европейското икономическо пространство“, включително за намирането на подходящи партньори за сътрудничество и домакинство на конференции и семинари.

За допълнителна информация, моля посетете:

- Норвежки център за сътрудничество в образованието:

<http://siu.no>

- Съвет за научни изследвания на Норвегия:

<http://www.rcn.no>

Исландия:

Програмен партньор от страна на Исландия е Исландският център за научни изследвания – The Icelandic Center for Research (RANNIS), който е определен за национална контактна точка, която има готовност да сътрудничи, информира и ръководи заинтересованите институции, които търсят потенциалното сътрудничество и други възможности за научни изследвания или обмяна на опит с партньорски организации от Исландия.

За допълнителна информация, моля посетете:

- The Icelandic Center for Research (RANNIS) – <http://www.rannis.is>

В Исландия има 7 висши училища, а именно:

- University of Iceland (UI) <http://english.hi.is/>
- University of Akureyri (UNAK) <http://english.unak.is/>
- Reykjavik University (RU) <http://en.ru.is/>
- Holar University College (HUC) <http://www.holar.is/en/english>

- Agricultural University of Iceland (AUI) <http://landbunadur2.lbhi.is/index.aspx?GroupId=410&TabId=416>
- Iceland Academy of the Arts (IAA) <http://english.lhi.is/>
- Bifrost University (BU) <http://bifrost.is/english/>

Лихтенщайн:

Агенцията за международни образователни въпроси (AIBA) е програмен партньор от страна на Лихтенщайн. AIBA изпълнява функциите на Национална агенция на Лихтенщайн по програма „Учене през целия живот” на ЕК, като обслужва и други регионални и международни проекти в областта на образованието.

За допълнителна информация, моля посетете:

- <http://www.aiba.llv.li/>

Институциите в областта на висшето образование и научните изследвания в Лихтенщайн са:

- Universität Liechtenstein (University of Liechtenstein)
<http://www.uni.li/study/de/start.html>
- Internationale Akademie für Philosophie (International Academy of Philosophy):
<http://www.iap.li/>
- Liechtenstein Institut
<http://www.liechtenstein-institut.li/>
- Private Universität Liechtenstein
<http://www.ufl.li/>